

୨୫ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୨୫ ଖୁତ୍ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ୍, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟିଲ୍‌ଫୋର୍ଡ୍

**୭୩ ହିଜ୍ରୀ ବର୍ଷରେ ଘଟିଥିବା କେତେକ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ସରିୟାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାରେ
ନବୀଗ୍ରେଷ୍ଟ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ।**

ଅଶ୍ୱହଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍‌ଦହୁ ଲାଗରିକା ଲହୁ ଓଅଶ୍ୱହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ ଅମ୍ମାବାଦ୍ ଫତ୍ତୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିର୍ରଜିମ୍ । ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ହିର୍ରହେମା ନିର୍ରହିମ୍ । ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲ୍‌ମିନ୍ ଅର୍ରହମା ନିର୍ରହିମ୍ । ମାଲିକି ସ୍ତୋମିଦ୍‌ଦିନ୍ । ଇସ୍‌କା ନାବୁଦୁ ଓ ଇସ୍‌କା ନସ୍‌ତଜିନ୍ । ଇହ୍‌ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍‌ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍‌ଅମ୍‌ତା ଅଲ୍ଲେହିମ୍ ଶୈରିଲ୍ ମଗ୍‌ସୁବି ଆଲ୍ଲେହିମ୍ ଓଲ୍ଲାଲ୍‌ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନୂର^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ନବୀଗ୍ରେଷ୍ଟ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀ ମାଧ୍ୟମରେ କେତେକ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ସରିୟା (ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ନବୀଶିରୋମାଣୀ ସାମିଲ ହୋଇ ନଥିଲେ)ର ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା । ସେହିକ୍ରମରେ ଗୋଟିଏ ସରିୟା ଗାଲିବ୍ ବିନ୍ ଅବୁଲ୍ଲା^{ର.ଅ} ଫୁଦକ୍ (ଅଞ୍ଚଳ) ଅଭିମୁଖେ କରିଥିବାର ଚର୍ଚ୍ଚା ମିଳୁଅଛି । ହଜରତ ବଶିର୍ ବିନ୍ ସାଦ୍ ଶାବାନ୍ ମାସ ୭ ହିଜ୍ରୀରେ ୩୦ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ଫୁଦକ୍ ଅଞ୍ଚଳର ବନ୍ଦୁ ମୁରରାଃ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ବନ୍ଦୁ ମୁରରାଃର ଲୋକମାନେ ବଶିର୍ ବିନ୍ ସାଦ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କର ସମସ୍ତ ସାଥୀମାନଙ୍କୁ ଶହିଦ୍ କରିଦେଲେ । ହୁଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଏହି ହୃଦୟବିଦାରକ ସୂଚନା ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ମହାଭାଗ ହଜରତ ଜୁବେର୍ ବିନ୍ ଅଞ୍ଜାମ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ସାଥରେ ୨୦୦ଜଣ ସାହାବିଙ୍କୁ (ଏହି ଅଭିଯାନରେ) ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଏଥିରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ସଫଳତା ମିଳିଲା ଓ ସେମାନେ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ନେଇ (ମଦିନା) ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଆଉ ଏକ ସରିୟା ଶୁଜା ବିନ୍ ଓହ୍‌ବ୍ (ନାମରେ) ସଙ୍ଘଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସରିୟା ରବିଉଲ୍ ଅଞ୍ଜଲ୍ ମାସ ୮ ହିଜ୍ରୀରେ ଘଟିଥିଲା । ଏହାର ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏପରି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ଏହି ସୂଚନା ମିଳୁଥିଲା ଯେ, ସକ୍ଷ ଅଞ୍ଚଳରେ ବନ୍ଦୁ ହଓୟିନ୍ କବିଲା ଇସଲାମର ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛି ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମିତ୍ର କବିଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଲୁଟି ଜଙ୍ଗଲରେ ଯାଇ ଲୁଟି ଯାଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ରବିଉଲ୍ ଅଞ୍ଜଲ୍ ମାସ ୮ ହିଜ୍ରୀରେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ଶୁଜା ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ୨୪ଜଣ ଉତ୍ସର୍ଗୀ ପ୍ରଦାନ କରି ବନ୍ଦୁ ହଓୟିନ୍ କବିଲାର ନିପାତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୁ ଆମିର୍ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ହଜରତ ଶୁଜା ଉତ୍ସର୍ଗୀକାରୀଙ୍କ ସାଥରେ ରାତ୍ର ସମୟରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦିବସରେ ଛପି ରହୁଥିଲେ । ଏପରିକି ଦିନେ ସେ ହଠାତ୍ ପ୍ରଭାତ ସମୟରେ ବନ୍ଦୁ ଆମିର୍ କବିଲାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ସହସା ଆକ୍ରମଣ କରିଦେଲେ । ହଜରତ ଶୁଜା ନିଜ ସାଥୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, (ଯଦି ଶତ୍ରୁ ପଳାୟନ କରେ ତେବେ) ସେମାନଙ୍କ ପଛ ଧରିବ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ଅନେକ ଓଟ ଓ ଛେଳି ମିଳିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସାହାବା ତଡ଼ି ମଦିନା ଘେନି ଆଣିଲେ ଏବଂ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ମାଲେ ଗନିମତ୍ (ଯୁଦ୍ଧ ଜୟ କରି ଅର୍ଜିତ ଧନସମ୍ପତ୍ତି) ବାଣ୍ଟି ନେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଗରେ ୧୫ଗୋଟି ଓଟ ପଡ଼ିଲା । ଏହି ସରିୟାରେ ୧୫ଦିନ ବ୍ୟତୀତ ହୋଇଥିଲା ।

ସେଥିଅନ୍ତେ ଆଉ ଏକ ସରିୟା କାବ୍ ବିନ୍ ଉମେର୍ ଗତଫାନୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି । ଏହି ସରିୟା ରବିଉଲ୍ ଅଞ୍ଜଲ୍ ମାସ ୮ ହିଜ୍ରୀରେ ସଙ୍ଘଟିତ ହୋଇଥିଲା । ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ହଜରତ କାବ୍ ବିନ୍ ଉମେର୍ ଗତଫାନୀ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ୧୫ଜଣ ସାହାବିଙ୍କୁ ଜାତେ ଇତଲାଃ ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଯାହା କି ଓଦିଉଲ୍ କୁରା ପଶ୍ଚାତ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରହିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସାହାବାମାନେ ଜାତେ ଇତଲାଃ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସେତେବେଳେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ଜଣେ ଗୁପ୍ତଚର ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିନେଲା ଏବଂ ସେ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନିଜ ସାଥୀମାନଙ୍କୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଆଗମନର ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ

କରିଦେଲା । ବସ୍ତୁତଃ ସେମାନେ ଏକ ବଡ଼ ସେନାବାହିନୀ ଏକତ୍ରୀତ କରିନେଲେ । ସାହାବାମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଇସଲାମ ପ୍ରତି ଡାକରା ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଲେ, ଆଉ ସାହାବାମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ତାର ନିଷେଧ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ସାହାବା ଶତ୍ରୁର ଏପରି ହରକତ୍ ଦେଖି ଅଣ୍ଟା ଭିଡିନେଲେ ଏବଂ ଶତ୍ରୁର ଯଥାସାଧ୍ୟ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତା କଲେ, ଏପରିକି ସଂଘର୍ଷ କରି କରି ସମସ୍ତ ସାହାବାଗଣ ବୀରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ସାହାବି ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଆଘାତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେଠାରୁ ବର୍ତ୍ତି ବାହାରି ଆସିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ବର୍ଷନାନ୍ତଯାୟୀ ସେହି ସାହାବି ଜଣକ ସ୍ୱୟଂ କାବ୍ ବିନ୍ ଉମେର୍ ଥିଲେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେତେବେଳେ ରାତି ହେଲା ସେତେବେଳେ ସେ ବାହାନ ଉପରେ ଆରୋହଣ କରି ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ ଏବଂ ନବାଗ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ ଘଟଣାବଳୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅବଗତ କଲେ । ଏହି (ଦୁଃଖଦପୂର୍ଣ୍ଣ) ଖବର ଶୁଣି ନବାଗ୍ରେଷ୍ଟ ଭୀଷଣ ରୂପେ ମର୍ମାହତ ହେଲେ । ଅତଏବ ସେହିକ୍ଷଣି ମହାଭାଗ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗୋଟିଏ ସେନା ପ୍ରେରଣ କରିବାର ମନସ୍ଥ କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେତିକି ବେଳେ ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କୁ ଖବର ମିଳିଲା ଯେ ସେହି ଉପଦ୍ରବୀମାନେ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ବସ୍ତୁତଃ ହୁଜୁର^{୧.୩} ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ଅଭିମୁଖେ ସେନା ପ୍ରେରଣ କରିବାରୁ ଓହରି ଗଲେ ।

ମୌତା ଯୁଦ୍ଧ ଜମାଦିଲ୍ ଉଲା ୮ ହିଜ୍ରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ୬୨୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସଙ୍ଘଟିତ ହୋଇଥିଲା । ମୌତା ଅଞ୍ଚଳ ସିରିୟା ଦେଶରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମଦିନା ଠାରୁ ପାଖାପାଖି ୬୦୦ ମାଇଲ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ମୂଳ କାରଣ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସନ୍ଦେଶବାହକ ହାରିସ୍ ବିନ୍ ଉମେର୍^{୧.୩}ଙ୍କୁ ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କର ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହତ୍ୟା କରିବା ଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ହୁଜୁର^{୧.୩}ଙ୍କୁ ଭୀଷଣ ରୂପେ ଧକ୍କା ଲାଗିଥିଲା । ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍^{୧.୩} କୁହନ୍ତି; ନବାଗ୍ରେଷ୍ଟ ଗସାନ୍ କବିଲାର ପ୍ରମୁଖ ଯେ କି ରୋମୀ ପ୍ରଶାସନା ଅଧୀନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଞ୍ଚଳର ହାକିମ (ମୁତୟନ) ଥିଲା । ସେ ନିଜେ ଜୈସର୍ (ରୋମ) ସମ୍ରାଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲା । ସମ୍ଭବତଃ ସେ ସେଥିରେ ରୋମୀ କବିଲାର ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ରୋମୀମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷତଯନ୍ତ୍ର କରୁଛନ୍ତି, ଆଉ ସେମାନେ ୧୫ଜଣ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ବଧ ମଧ୍ୟ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପତ୍ର ହଜରତ ହାରିସ୍^{୧.୩}ଙ୍କ ହସ୍ତରେ ପ୍ରେରଣ କରା ଯାଇଥିଲା, ଯେ କି ମୌତା ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁସ୍ଥଳେ ଗସାନ୍ କବିଲାର ଜଣେ ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଶରହ୍ ବିଲ୍ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିଲା, ଆଉ ସେ ହଜରତ ହାରିସ୍^{୧.୩}ଙ୍କୁ ଗିରଫ କରି ହତ୍ୟା କରାଇଦେଲା । ଯେତେବେଳେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକଙ୍କୁ ଏହି ସୂଚନା ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର ଏହି ବିଭର୍ଷ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଓ ପୂର୍ବ (ଜନ୍ମନ୍ୟ ଅପରାଧ)ର ପ୍ରତିଶୋଧ ସ୍ୱରୂପ ୩୦୦୦ ସୈନିକ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସେନାବାହିନୀ ଗଠନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ହଜରତ ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ହାରସାଃ^{୧.୩}ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଇତ୍ୟାବସରରେ ହୁଜୁର^{୧.୩} କହିଲେ; ଯଦି ଜୈଦ୍ ଶହିଦ୍ ହୋଇଯାନ୍ତି ତେବେ ହଜରତ ଜାଫର୍ ବିନ୍ ଅବୁ ତାଲିବ୍ ତୁମର ଅମିର୍ (ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ) ହେବେ । ଆଉ ଯଦି ହଜରତ ଜାଫର୍ ଶହିଦ୍ ହୋଇଯାନ୍ତି ତେବେ ହଜରତ ଅବୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ରଘ୍ନାଃ ତୁମର ଅମିର୍ ହେବେ । ଆଉ ଯଦି ହଜରତ ଅବୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ରଘ୍ନାଃ ମଧ୍ୟ ଶହିଦ୍ ହୋଇଯାନ୍ତି ତେବେ ମୁସଲମାନମାନେ ଯାହାଙ୍କୁ ଚାହିଁବେ ନିଜର ଅମିର୍ ମନୋନୀତ କରିନେବେ ।

ସେତେବେଳେ ନୁ'ମାନ ନାମକ ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧ ସେହିସ୍ଥଳେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା, ସେ କହିଲା; ହେ ଅବୁ କାସିମ୍ ! ଯଦି ଆପଣ ଜଣେ ଅବତାର ତେବେ ଏବେ ଆପଣ ଯାହା ଯାହାଙ୍କ ନାମ ନେଲେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଶହିଦ୍ ହୋଇଯିବେ । ତା'ପରେ ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ହଜରତ ଜୈଦ୍^{୧.୩}ଙ୍କୁ କହିଲା, ଜୈଦ୍ ! ଓସିୟତ୍ କରିନିଅ । ଯଦି ମୁହମ୍ମଦ^{୧.୩} ଜଣେ ସତ୍ୟବାଦୀ ଅବତାର ତେବେ ତୁମେ ଆଉ ମଦିନା ଫେରିବ ନାହିଁ । ହଜରତ ଜୈଦ୍ ତାକୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ମୁଁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଛି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{୧.୩} ଜଣେ ସତ୍ୟବାଦୀ ଅବତାର । ଯେତେବେଳେ ହୁଜୁର^{୧.୩} ସେନାପତି ନିଯୁକ୍ତ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜରତ ଜାଫର୍^{୧.୩} କହିଲେ; ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ ! ମୁଁ କଞ୍ଚନା ମଧ୍ୟ କରି ନଥିଲି ଯେ, ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ଜୈଦ୍^{୧.୩}ଙ୍କୁ ସେନାପତି ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ । ଏଥିରେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ; ତୁମେ ଯାଅ ! ତୁମକୁ ଜଣା ନାହିଁ ଯେ, ତୁମ ସକାଶେ କ'ଣ ମଙ୍ଗଳମୟ । ହୁଜୁର^{୧.୩} ହଜରତ ଜୈଦ୍^{୧.୩}ଙ୍କୁ ଏକ ଧବଳ ବର୍ଷର

ଧୂଜା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, ହଜରତ ହାରିସ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଶହିଦ୍ ହେବା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି ସେହି ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କୁ ଇସଲାମ ପ୍ରତି ନିମନ୍ତ୍ରଣ (ଡାକରା) ଦେବ । ଯଦି ସେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରିନିଅନ୍ତି ତେବେ ଠିକ୍ ନଚେତ୍ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପରାକ୍ରମୀ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଭିକ୍ଷା କରି ଯୁଦ୍ଧ କରିବ । ସେଥିଅନ୍ତେ ମହାଭାଗ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଦେଇ ଉପଦେଶ ଦେଲେ, ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଓ ନିଜ ସାଥୀ ମୁସଲମାନର ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ହେବାକୁ ଓ୍ବୟିୟତ୍ କରୁଅଛି । ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ନାମ ସହିତ ତାଙ୍କର ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ମୁକାବିଲା କର । ନା କାହାରିକୁ ଧୋକା ଦେବ, ନା ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିବ, ନା କୌଣସି ଦୁର୍ଗୁଣ ପାନ କରୁଥିବା ଶିଶୁକୁ ହତ୍ୟା କରିବ, ନା କୌଣସି ମହିଳା ଓ ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତିକୁ ହତ୍ୟା କରିବ, ନା ଖଜୁରୀ ଗଛ ଆଉ ନା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବୃକ୍ଷ କାଟିବ, ନା କୌଣସି ଅଜାଲିକାକୁ ଧୁଳିଶାତ କରିବ । ପୁଣି ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ କହିଲେ; ଯେତେବେଳେ ତୁମେ କୌଣସି ଅମାନ୍ୟକାରୀକୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବ ସେତେବେଳେ ତାହାକୁ ତିନିଗୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରତି ଆହ୍ୱାନ ଦେବ ଯଦି ସେ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କଥା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିନିଏ ତେବେ ତାହାକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ଏହିକି ଯେ, ତାଙ୍କୁ କହିବ ନିଜ ସହରରେ ରହୁଥିବା ପ୍ରବାସୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାନ୍ତୁ । ଯଦି ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ନିଅନ୍ତି ତେବେ ତାହାଙ୍କୁ ସୁଚିତ କରିବ ଯେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି (ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ) ମିଳିବ ଯାହା ପ୍ରବାସକାରୀ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ଆଉ ଯଦି ସେମାନେ ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ (ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବ) ଦେବ ଯେ, ତୁମେମାନେ ଉପତ୍ୟାକା ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚାଲିଯାଅ । ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଣୟନ ହେବ ଯାହାକି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିୟତ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ଓ ମାଲେ ଫୈ (ଯୁଦ୍ଧ ନଳାଦି ଅର୍ଜିତ ଧନସମ୍ପତ୍ତି) ମଧ୍ୟରୁ ଭାଗ ମିଳିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁମାନେ କି ସେମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ଜିହାଦ୍ କରି ନାହାନ୍ତି । ଯଦି ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ଦିଅନ୍ତି ତେବେ (ତୃତୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବ) ତାହାଙ୍କ ଠାରୁ ଜିହ୍ୱା (କର) ବରାଦ କରିବ । ଯଦି ସେମାନେ ଏହାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ନିଅନ୍ତି ତେବେ ତାହାଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଓ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେବାରୁ ବିରତ ରହିବ କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେମାନେ ଏହାର ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଏଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟମୟ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଭିକ୍ଷା କରି ସେହି ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଜିହାଦ୍ କରିବ । ଯଦି ତୁମେ କୌଣସି ଦୁର୍ଗ ଅଥବା ସହରର ଘେରାଉ କରିନିଅ ଓ ତାହାର ଅଧିବାସୀ ତୁମ (ଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସକାଶେ) କୁହନ୍ତି; ଆମକୁ ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ରସୁଲଙ୍କ ସକାଶେ ଛାଡ଼ିଦିଅ ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମିତି ଚାଡ଼ିଦେବ ନାହିଁ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ^{ର.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଏହା ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ସ୍ଥିରିକୃତ ବିଧାନ ଥିଲା ଯେ, ଉକ୍ତ ଘଟଣା ଠିକ୍ ସେହିପରି ପୁରଣ ହେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମେ ହଜରତ ଜୈଦ୍ ଶହିଦ୍ ହେଲେ, ତାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ହଜରତ ଜାଫର୍ ଇସଲାମ ସେନାର ମଙ୍ଗ ଧରିଲେ ଓ ସେ ମଧ୍ୟ ଶହିଦ୍ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କ ପରେ ମହାଭାଗଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁଯାୟୀ ହଜରତ ଅବୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ରଞ୍ଜା ସେନାର ନେତୃତ୍ୱ ନେଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ମଧ୍ୟ ବୀରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ଏହା ନିକଟତର ଥିଲା ଯେ ମୁସଲମାନ ସେନା ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା କିନ୍ତୁ ଇତି ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ନିବେଦନକ୍ରମେ ହଜରତ ଖାଲିଦ୍ ବିନ୍ ଓ୍ବଲିଦ୍ ଇସଲାମର ବାନା ଥାମି ନେଲେ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ବିଜୟ ମଣ୍ଡିତ କଲେ ଏବଂ ସେ ସବୁଶେଷେ ଇସଲାମୀୟ ସେନାକୁ ସେଠାରୁ ଫେରାଇ ଆଣିଲେ । ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନଓ୍ବର ^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଆସନ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ । ଇନ୍ ଶାଅଲ୍ଲାଃ । ଏବେ ମୁଁ ଜଣେ ଶହିଦ୍ ଓ କେତେକ ମୃତକଙ୍କର ଜୀବନୀ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବି ଏବଂ ନମାଜ ଜୁମା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଜନାୟାଃ ଗାଏବ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରାଇବି ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀମାନ ଲଇକ୍ ଅହେମଦ୍ ତିମା ସାହେବ ସୁପୁତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ ଚୌଧରୀ ନଜୀର୍ ଅହେମଦ୍ ତିମା ସାହେବଙ୍କର ରହିଛି । ତାଙ୍କୁ ଚଳିତ ମାସ ୧୮ତାରିଖ ଦିନ କରାଚି ସହରରେ ଏକ ଜନସମାଗମ ସ୍ଥାନରେ ଲୋକେ ଇଚ୍ଛା ଓ ପଥରରେ ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ଶହିଦ୍ କରିଦେଲେ । ଇନ୍ ଲିଲ୍ଲାହି ଓଇନ୍ ଲିଲ୍ଲାହି ରାଜେଉନ୍ । ତାଙ୍କର ବୟସ ୪୭ବର୍ଷ ଥିଲା । ଶହିଦ୍ ଜଣକ ଗୋଟିଏ Work Shop ଚଳାଉ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଓ ନିଷ୍ଠାପୂର୍ଣ୍ଣତା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର କାରବାର ବେଶ୍ ବ୍ୟାପକ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମୃତକ ଜଣକ ମୁସି (ବ୍ୟକ୍ତି) ଥିଲେ ।

ସେ ଜମାଅତର ଜଣେ ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ, ଏଥିସହିତ ନମାଜ ରୋଜାର ନିୟମିତ ପାଳନକାରୀ, ତହଜୁଦ୍ ପାଠକାରୀ, ମେଲାପୀ, ପ୍ରେମାନୁରାଗୀ, ଅତି ସାହାସି ତଥା ଅନ୍ୟକୁ ଉତ୍ସାହିତକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଖୁଲାଫତ୍ ସହିତ ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷାକାରୀ, ମୋର ଖୁତ୍ବା ଧ୍ୟାନପୂର୍ବକ ଶ୍ରବଣକାରୀ, ଜମାଅତୀୟ ଡିଉଟି ଓ ମକଦ୍ଦମାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହୁଥିଲେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ସେ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ଶହିଦ୍ ହେବାର ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବରୁ ବିରୋଧୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅପାଳତ୍ରେ ହିଁ ଧମକ ଦେଇଥିଲେ । ନିଜ ପଛରେ ଦୁଇଜଣ ପତ୍ନୀ ସମେତ ସାତଟି ସନ୍ତାନ ଚାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଭାଇଭଉଣୀ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଆଜି କସୁର୍ ସ୍ଥିତ ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଆଉ ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କୁ (ବିରୋଧୀମାନେ) ଶହିଦ୍ କରିଥିବାର ସୂଚନା ମିଳିଛି । ଯଦିତ ବିସ୍ମୃତ ବିବରଣୀ ଏଯାବତ୍ ହସ୍ତଗତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିଅନ୍ତେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନୱାର^{ଅ.ବ} ବିରୋଧୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଦୁଆ କଲେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏହି ଅତ୍ୟାଚାରୀମାନଙ୍କର ଯଥାଶୀଘ୍ର ଧରପଗତ କରନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏବେ କେବଳ ମୁଖରୁ ଏହି (ଦୁଆ) ନିଃସୃତ ହେଉଛି, ଅଲ୍ଲାଃହୁମ୍ମା ମୟ୍ଯିକହୁମ୍ କୁଲ୍ଲା ମୁମୟ୍ ଯକିନ୍ ଓସହ୍ ହିକହୁମ୍ ତସହ୍ଯିକା ।

ତୃତୀୟ ମୃତକ ହେଲେ ଶ୍ରୀମତୀ ଅମତୁଲ୍ ମୁସଫିର ନୁରୀ ସାହେବାଃ ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀମାନ ଡଃ ମସଉଦୁଲ୍ ହୁସେନ୍ ନୁରୀ ସାହେବ । ସେ ବିଗତ ଦିନରେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ଇନ୍ନା ଲିଲ୍ଲାହି ଓଇନ୍ନା ଇଲ୍ଲେହି ରାଜେଉନ୍ । ସେ ହଜରତ ମିର୍ଜା ଶରିଫ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ^{ର.ଅ}ଙ୍କର ନାତୁଣୀ ଥିଲେ ଏବଂ ହଜରତ ନୂସାବ୍ ଅମତୁଲ୍ ହଫିଜ୍ ସାହେବାଃଙ୍କର ନାତୁଣୀ (କନ୍ୟାଙ୍କ ସୁପୁତ୍ରୀ) ତଥା ହଜରତ ମିର୍ଜା ଦାଉଦ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ^{ର.ଅ}ଙ୍କର କନ୍ୟା ଥିଲେ । ଆଉ ମୋର ତତା ଝିଅ ଭଉଣୀ ଥିଲେ । ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ କୃପାରୁ ମୁସି ଥିଲେ । ମୃତକ ଜଣକ ନମାଜ ରୋଜାର ନିୟମିତ ଭାବରେ ପାଳନକାରୀ, ବିଶ୍ୱାସୀ, ପୁଣ୍ୟବତ୍ତା, ବିବିଧ ଧର୍ମର ଅନୁଧ୍ୟାନ ଓ ଗବେଷଣାକାରୀ, ଯୈର୍ଯ୍ୟଧାରୀଣୀ, ନିଷ୍ଠାପର ସେବିକା, ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ଅପାର ପ୍ରେମକାରୀଣୀ, ଅଭାବିଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ଓ ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ୍^{ଅ.ସ}ଙ୍କ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟୟନକାରୀ ତଥା ଉତ୍ସର୍ଗୀମାନଙ୍କ ଆଦର ସମ୍ମାନକାରୀ ମହିଳା ଥିଲେ ।

ତୃତୀୟ ମୃତକ ହେଲେ ଶ୍ରୀମାନ ହସନ ସାନୁଗୋ ଅବୁବକର ସାହେବ ସ୍ଥାନୀୟ ମୁବଲ୍ଲିର୍ ବୁରକିନାଫାସୋ । ସେ ୬୩ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ଇନ୍ନା ଲିଲ୍ଲାହି ଓଇନ୍ନା ଇଲ୍ଲେହି ରାଜେଉନ୍ । ସେ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ଦରସ୍ ଦେଉଥିଲେ ଯାହାକି ରେଡ଼ିଓରେ ପ୍ରସାରିତ ହେଉଥିଲା । ସେ ଅଲ୍ ଆୟହର୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ମୃତକ ଜଣେ ପୁଣ୍ୟବାନ, ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିବାର ପାଗଳପ୍ରେମୀ, ଜଣେ ବିକ୍ଷାଣୀ, ବୀର, ପ୍ରବୀଣ ବକ୍ତା, ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ବହୁତ ପ୍ରେମକାରୀ ଓ ପ୍ରସନ୍ନଚିତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ମହାମହିମ୍ ହୁଜୁର ଅନୱାର^{ଅ.ବ} ଦୁଆ କଲେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏପରି ଧର୍ମସେବକ ଜମାଅତକୁ ସର୍ବଦା ପ୍ରଦାନ କରିଚାଲନ୍ତୁ । ପରିଶେଷରେ ହୁଜୁର ଅନୱାର^{ଅ.ବ} ଏସମସ୍ତ ମୃତକମାନଙ୍କ କ୍ଷମା ଯାଚନା କରି ବୈକୁଣ୍ଠରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥର ଉର୍ଜ୍ଜିଗାମୀ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଦୁଆ କଲେ ।

ଅଲ୍ହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହ୍ମଦୁହୁ ଓ ନସ୍ତଜିନୁହୁ ଓନସ୍ତର୍ଫିରୁହୁ ଓନୁମିନୁ ବିହି ଓନତଓକ୍କଲୁ ଅଲ୍ଲେହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ସୁହ୍ଦିହିଲ୍ଲା ଫିଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ସୁଜ୍ଜିଲ୍ଲାହୁ ଫିଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶହ୍ଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓନଶହ୍ଦୁ ଅନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍ମକୁମୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍ନଲ୍ଲାହା ସ୍ୱାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍ସାନି ଓଇତାଈଜିଲ୍ କୁରବା ଓସ୍ତହ୍ ଅନିଲ୍ ଫହ୍ଶାଈ ଓଲ୍ ମୁନକରି ଓଲ୍ ବରକ୍ ସୁଇଜୁକୁମ୍ ଲାଆଲ୍ଲାକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟ୍ଜୁରୁଲ୍ଲାହା ସୁୟ୍ଜୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍ତହ୍ ସୁସ୍ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍ଯିକ୍ତୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍ବର ।

❖❖❖❖ ❖❖❖❖ ❖❖❖❖ ❖❖❖❖

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a

25th April 2025

Translated to Odia by : Moulavi Anwar Ahmad Khan